

Aan de leden van Provinciale Staten van de provincie Noord-Brabant
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Per e-mail: Statengriffie@brabant.nl

Ulicoten, 8 oktober 2019

Geachte leden van Provinciale Staten,

Op 25 oktober 2019 ligt een voorstel tot vaststelling van de Interim-omgevingsverordening aan u voor. Hierin zijn onder meer de aanpassingen in het maatregelenpakket Versnelling Transitie Veehouderij opgenomen. Als agrarische adviesbureaus hebben wij de afgelopen jaren veelvuldig met dit beleid te maken gehad, en we hebben ervaren dat de uitvoerbaarheid ervan te wensen over laat. In dit schrijven brengen we een aantal verbeterpunten onder uw aandacht, en we verzoek u met klem om het beleid hierop aan te passen.

In juli 2017 is het maatregelenpakket Versnelling Transitie Veehouderij vastgesteld. Zoals u weet heeft dit beleid veel stof doen opwaaien. Vrijwel alle veehouderijen in Noord-Brabant worden met dit beleid verplicht om bestaande stallen versneld emissiearm uit te voeren. Voor stallen ouder dan 15 jaar (20 jaar bij rundvee) geldt als uiterste datum 1 januari 2022. Voorwaarde hierbij is dat voor deze aanpassingen uiterlijk 1 januari 2020 een ontvankelijke en vergunbare aanvraag wordt ingediend.

Van het maatregelenpakket maakten ook ondersteunende maatregelen onderdeel uit. Deze ondersteunende maatregelen zijn er deels op gericht om de vereiste aanpassingen aan bestaande stallen te vereenvoudigen. Daarbij is ingestoken op het versnellen van de ontwikkeling van nieuwe, brongerichte emissiearme systemen, die bij voorkeur toepasbaar zijn bij nieuwbouw én in bestaande stallen.

Vele ondernemers uit de primaire sector en de periferie zijn de afgelopen jaren aan de slag geweest met nieuwe, innovatieve ideeën. De Provincie heeft hierbij op verschillende manieren de helpende hand toegestoken. Het blijkt echter niet eenvoudig te zijn om de ontwikkeling van nieuwe systemen te versnellen. De kosten ervan zijn hoog, en de risico's zijn groot; veel perspectiefvolle ideeën stranden vroeg of laat, omdat ondernemers de investeringen niet aandurven.

Het gevolg hiervan is, dat er op de dag van vandaag vrijwel geen brongerichte stalsystemen, die geschikt zijn voor bestaande stallen, beschikbaar zijn. Voor sommige diercategorieën (jongvee, vleesvee) zijn er überhaupt geen emissiearme stalsystemen voorhanden. Het duurt waarschijnlijk nog meerdere jaren voordat er systemen zijn die breed in de praktijk toepasbaar zijn.

U kunt zich waarschijnlijk voorstellen dat door het Maatregelenpakket Versnelling Transitie Veehouderij veel op de adviesbureaus is afgekomen. De maanden na de besluitvorming was er vooral veel onduidelijkheid; er was bijvoorbeeld nog geen werkend stalderingsloket, en in november 2017 heeft GS ervoor gekozen om de stalderingsmethodiek fundamenteel te wijzigen. Ook de Verordening Natuurbescherming is sinds 8 juli 2017 meerder keren gewijzigd. Vele lopende procedures werden in meer of mindere mate door het nieuwe beleid geraakt en stukken moesten (vaak meerdere keren) worden aangepast.

Met de Raad van State-uitspraken over de PAS (vanaf mei 2019) is uiteindelijk alles stil komen te liggen; met name het oordeel dat Aerius niet meer kan worden toegepast heeft het voor gezorgd dat vrijwel alle lopende procedure en de planvorming zijn vastgelopen. Ook met de release van Aerius Calculator 2019 kunnen we voor veehouderijen nauwelijks vooruit, omdat deze versie nog steeds niet geschikt is voor circa 90% van alle bedrijven. Het wachten is op een volgende versie van Aerius, en die wordt pas in de loop van 2020 verwacht.

In het voorstel, dat aan u voorligt, wordt de datum voor indienen van een ontvankelijke en vergunbare aanvraag verschoven van 1 januari 2020 naar 1 april 2020. Echter, door het ontbreken van een geschikte versie van Aerius kunnen wij al sinds mei van dit jaar geen aanvragen uitwerken, en dit duurt nog vele maanden! Zelfs als de nieuwe versie van Aerius begin 2020 beschikbaar zou komen, dan is het onmogelijk om de vele honderden aanvragen binnen enkele maanden in te kunnen dienen.

Overigens zit er bij de adviesbureaus nog nauwelijks voldoende ruimte om voor 1 april 2020 een ontvankelijke en vergunbare aanvraag in te dienen. Een vergunningaanvraag voor een veehouderij is erg complex, en moet voldoen aan uitgebreide indieningsvereisten; ook een aanvraag die enkel betrekking heeft op het emissiearm uitvoeren van bestaande stallen moet getoetst worden aan regelgeving op het gebied van ammoniak, geur, luchtkwaliteit, volksgezondheid, geluid, brandveiligheid, dierwelzijn, diergezondheid, etc. Bovendien moeten veel van deze plannen ook voldoen aan uw eigen Verordening Ruimte: het plaatsen van bijvoorbeeld een luchtwassysteem bij een stal kan door gemeentes worden uitgelegd als een uitbreiding in oppervlakte dierenverblijven, waardoor zo'n plan ook nog eens moet voldoen aan de regels voor staldieren, de BZV, en normen voor achtergrondconcentratie van geur en fijn stof.

Meestal kan niet volstaan worden met enkel een aanvraag om omgevingsvergunning; in veel gevallen moet voorafgaand aan de vergunningprocedure een MER-beoordeling plaatsvinden, en moet tevens een vergunning ingevolge de Wet natuurbescherming worden aangevraagd. Bij iedere veehouderij gaan dus niet 1, maar 2 of 3 procedures lopen!

Niet alleen bij de adviesbureaus manifesteert zich een capaciteitsprobleem. Ook bij gemeentes en omgevingsdiensten voorziet men dat ze er niet in zullen slagen om vergunningprocedures binnen de wettelijke termijnen te kunnen afhandelen. Hiervoor zijn het er eenvoudigweg teveel! Bij de vaststelling van het Maatregelenpakket in 2017 is de impact ervan op de werklust bij gemeentes en omgevingsdiensten zwaar onderschat.

Het maatregelenpakket dat door de Provincie is bedacht leidt er dus toe dat gemeentes en omgevingsdiensten in de problemen komen op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Hiervan zullen ook andere projecten, die niets met veehouderij van doen hebben, hinder ondervinden en vertraging oplopen.

U heeft ongetwijfeld kennis genomen van het advies van de Commissie Remkes, dat op 25 september aan de Tweede Kamer is aangeboden. Dit advies bevat een aantal aanbevelingen, om de stikstop-impasse te doorbreken. De minister van LNV heeft afgelopen vrijdag in een Kamerbrief voorstellen gedaan om deze aanbevelingen in regelgeving door te voeren.

Van de voorgestelde wijzigingen die in de kamerbrief is nog niet bekend wanneer deze worden doorgevoerd. In de komende periode zal hierover ongetwijfeld meer duidelijk worden. Deze veranderingen zullen ongetwijfeld leiden tot een totaal ander toetsingskader voor Wnb-vergunningen voor veehouderijen.

De vergunningen die de komende tijd worden aangevraagd, zullen uiteindelijk moeten voldoen aan dit toetsingskader; aanvragen worden immers getoetst aan de regelgeving die geldt op het moment van besluitvorming. De kans is dus groot dat die aanvragen meerdere keren moeten worden gewijzigd, en dus ook meerdere keren moeten worden beoordeeld.

Conclusie:

De voorgestelde verschuiving van data in de Interim-omgevingsverordening zijn niet toereikend. Wij verzoek u met klem om voor het indienen van een ontvankelijke aanvraag een ruimere termijn op te nemen; alleen al door het ontbreken van een bruikbare versie van Aerius is het reëel om deze indieningsdatum te verschuiven naar 1 januari 2021. Ook de afwijkende data voor specifieke diercategorieën zijn te krap, en zullen hierdoor hun doel niet bereiken (namelijk het ontwikkelen en toepassen van brongerichte maatregelen).

Wanneer de data uit de aanpassingsvoorstellen worden gehandhaafd, dan gaat dit ertoe leiden dat veel veehouderijen er niet in slagen om tijdig een ontvankelijke aanvraag in te dienen, buiten hun schuld! Het wettelijk en juridisch kader is eenvoudigweg te vaak en te ingrijpend veranderd, en zal de komende tijd nog diverse keren wijzigen.

Degenen die wel tijdig een aanvraag indienen zullen veelal niet tijdig een vergunning ontvangen, omdat gemeentes en omgevingsdiensten niet in staat zijn om de vele aanvragen af te handelen. Om deze reden dient ook de datum voor het feitelijk aanpassen van bestaande stallen verschoven te worden.

Hoogachtend,

C.A.G. van der Heijden
Van Dun Advies BV

Ook namens de volgende adviesbureaus:

Bergs Advies (contactpersoon T. Verscharen)

DLV Advies (contactpersoon J. de Groot)

Geling Advies (contactpersoon J. de Vos)

Arvalis/ ROBA Advies (contactpersoon I. Gijsbers)

Agra-Matic (contactpersoon K. Janssen)

Agrifirm Exlan (contactpersoon L. Polinder)